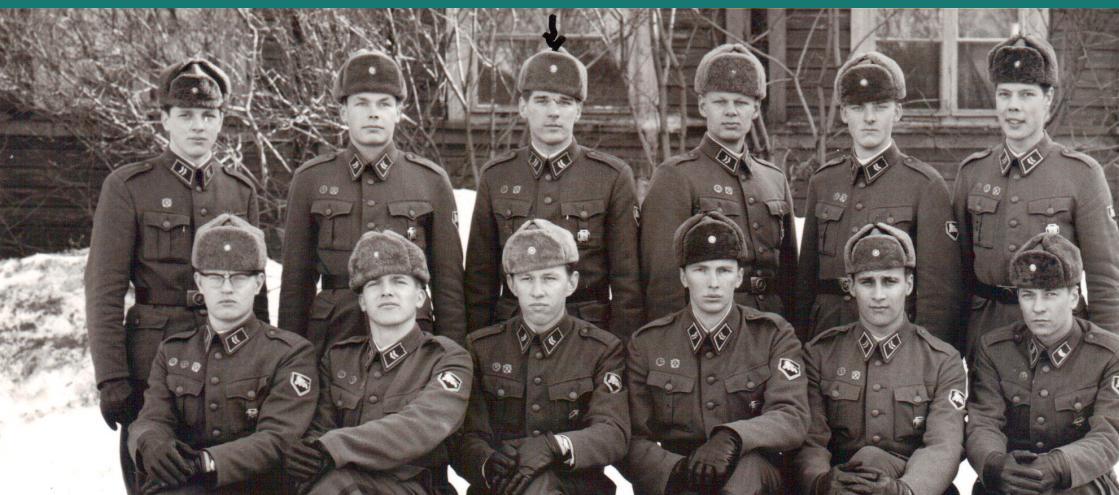

TIMO HONKALA

ARMEIJAN HARMAISSA TURUSSA JA SÄKYLÄSSÄ

Muisteluita armeija-ajalta PorPr
Pstk-RYHMYRINÄ vv.1965-1966

Pstk-Ryhmyrit talvella 1966

Kirjoittaja PstK-Ryhmyrin lomavaatteissa

TIMO HONKALA

ARMEIJAN HARMAISSA TURUSSA JA SÄKYLÄSSÄ

Muisteluita armeija-ajalta

PorPr PstK-Ryhmyrinä vv.1965-1966

2. Täydennetty painos

Helsinki marraskuussa 2015

Kannen Ryhmyrikuva

Ylhäällä vas: Tuominen, Jokela, Honkala, Anttalainen,
Kivivirta ja Vihersalo

Alhaalla vas: Oksanen, Rostedt, Nieminen myöh.
Elers, Alha, Suominen ja Korkeamäki , kts. s. 110

C 2015 Timo Honkala

Kustantaja BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-330-184-9

Sisällysluettelo

1 TAUSTAA MUISTELUIDEN KIRJOITAMISEEN	9
2.KUTSUNNAT ELI SYYNİ.....	19
3 LYKKÄYKSEN KESKEYTTÄMINEN	25
4 EPÄVIRALLISEMPI VALMISTAUTUMINEN SOTAVÄKEEN.....	30
5 PALVELUKSEEN ASTUMINEN JA ALOKASAIKA	33
5.1 Ensimmäinen päiväni armeijassa	34
5.2 Turun kasarmin alueesta	43
5.3 Kouluttajamme	47
5.4 Alokkaan alkuaikojen arkipäivää.....	60
5.4.1 Aamutoimet.....	60
5.4.2 Päivän palvelusta	65
5.4.3 ”Piikkisulkeiset”	75
5.4.4 Oppitunnit	76
5.4.5 Iltatoimet	79
5.4.6 Marssi- ja maastoharjoituksia	83
5.4.7 Kasarmin sauna.....	86
5.5 Ampumaleiri Raasissa	88
5.6 Vala ja ylennys sinkomieheksi	95
5.7 Prikaatin ampumakilpailut Säkylässä.....	100
5.8 Lomat alokasaikana	102
5.9 Tanssit Uittamolla.....	107

5.10 Turun yliopiston osakuntatanssit	109
6 ALIUPSEERIKOULUUN MENO SÄKYLÄÄN.....	110
6.1 AUK:hon lähtijöiden nimiä ja kotipaikat.....	110
6.2 Säkylän Huovrinteen kasarmialue	112
6.3 Heti alkuun opintolomalle	114
6.4 Takaisin palvelukseen ja AUK:n kouluttajamme.....	120
6.5 Koulutusrutiineja singoilla	124
6.6 Taistelunäytös Porsaanharjulla.....	128
6.7 Suunnistus ja liikunta.....	138
6.8 Suuri sotaharjoitus.....	141
6.9 Ampumakilpailut polkupyörillä	146
6.10 Verenuovutus – kilpailua sekin!.....	149
6.11 Sairaalareissu Turkuun SS 2:een	151
6.12 Kasarmielämää AUK:ssa	156
6.13 Lomat AUK:sta	165
6.14 Korpraaliksi ylennys	169
6.15 Tanssit Honkalassa ja kurssin päätöstanssit	170
6.16 AUK:n loppusota.....	172
6.17 AUK:n loppu	178
6.18 Sivuhyppy tämän päivän yritysjohtajuuteen	181
6.19 AUK:n loppu, jatkuu.....	185
7 RYHMYRIAIKA TURUN KASARMILLA	190

7.1 Takaisin kotiin – Pst- komppaniaan	190
7.2 Sukulaisissa vierailut ryhmäaikana	196
7.3 Joulu armeijassa.....	200
7.4 Uuden Vuoden vietto	206
7.5 Raasin suuri talvisotaharjoitus.....	209
7.6 Ryhmyreitä PstK:sta erikoistehtäviin	219
7.7 ”Omat” alokkaat komppaniaan	221
7.8 Alokkaiden ampumaleiri Raasissa	231
7.9 ”Katuhyrä”, Kasarmin vartiopäällikkönä ja komppanian päivystäjänä.....	239
7.10 Kun Jorkki meinas tuvan kääntää ylösalaisin.....	251
7.11 Komppanian hälytys harjoitus	254
7.12 Komppanian kevätsiivous ja varustarkastus.....	259
7.13 Kahnaus nuoren luutnantin kanssa	264
7.14 ”Littoisten kierros”	268
7.15 Loppusota Raasissa.....	270
7.16 Vappuloma	277
7.17 Ryhmyrijuhlat Tuomisen kämpillä	279
7.18 Komennusmiehet palaavat komppaniaan.....	279
7.19 Yllätysvieras ennen siviiliin pääsyä	282
7.20 Viimeinen lääkärintarkastus ja varusteiden luovutus	284
7.21 Vimeinen ilta intissä ja siviiliin lähtö.....	290

8	MAANPUOLUSTUSKOULUTUKSEEN OSALLISTUMINEN ARMEIJAN JÄLKEEN	295
8.1	Helsingin sotilaspiirin kertausharjoitus 1971	295
8.2	Uudenmaan läänin XXXVI Alueellinen maanpuolustuskurssi ma 18 - pe 22.1.1988.....	300
8.3	Valtakunnallinen maanpuolustuskurssi 1993.....	303
8.4	Muu yhteistoiminta Puolustusvoimien kanssa.....	306
9	POR PR PSTK-RYHMYRIEN 2/65 TOIMINTAA (Kuvattu 19 tapahtu- maa aikakäijärjestyksessä.).....	309
	23.5.2015 Ryhmyrien osallistuminen Porilaiskillan vuosikokoukseen Huovinrinteellä	323
	10-11.6.2015 Ryhmyrien varusmiespalvelukseen astumisen 50v juhlatapaaminen Turussa ja Pähkinäisissä.....	324
	6.10.2015 Maastoharjoitus Kuhankuonon luontoalueella	328
10	TULEVAT TAPAHTUMAT	330
	Talvi 2016 Raasin sotaharjoituksen 50v muistohiihto	
	Toukokuussa 2016 Varusmiespalveluksesta siviiliin pääsyn 50v juhla Turussa	
	ARVOISA LUKIJA	
11	SOTILASHUUMORIA	332

1 TAUSTAA MUISTELUIDEN KIRJOITAMISEEN

Porin Prikaatin (PorPr) panssarintorjuntakomppaniassa (PstK) Turussa Turun kasarmeilla oli meneillään 9.5.1966 saapumiserän 2/65 viimeinen ilta armeijassa. Seuraavana päivänä heti aamusta koittaisi odotettu palaaminen siviiliin 10kk:n (normaalisti 11kk, Lomautuslaki/ 7.4.65) palveluksen jälkeen. Tunnelma oli tietysti hilpeä ja porukat keskustelivat mitä aikovat sitten siviilissä ruveta tekemään. Itselläni oli suunnitelmissa ruveta lukemaan valtiotieteellisen tiedekunnan sisäänpääsykokeisiin. Olin päättänyt pyrkiä sekä Helsingin että Turun yliopistojen ko. tiedekuntiin.

Niinpä yht äkkiä tuli mieleeni, että jos opiskelupaikakseni tulisi Turku, niin olisi hyvä olla ryhmärikaveiden osoitteet ja puhelinnumerot tiedossa. Näin voisi tarvittaessa ottaa yhteyttä heihin. Niinpä sitten rupesin keräämään kavereiden yhteystietoja pieneen taskulehtiööni, joka oli lähes tyhjä, mutta sellainen piti sotilaalla olla lomavarustuksena vasemmassa rintataskussa kynän ohella. Sain siihen kaikkien eli yhteensä 14 ryhmärikaverin yhteystiedot. Näin yhtey-

denotto olisi helppoa, jos tulisin Turkuun opiskelemaan tai muuten käymään

No niin kävi, että pääsin sekä Hesan että Turun yliopistoihin opiskelemaan ja valitsin luonnollisesti Hesan yliopiston, sillä kotoa opiskelu tietysti oli taloudellisin ja monelta kannalta käytännöllisin ratkaisu. Niinpä ei kerätyille osoitteille tullut käyttöä – siinä vaiheessa. Mutta taskulehtiön pistin varmuudeksi kuitenkin muiden armeijakamojen joukkoon pieneen pahvilaatikkoon.

Tämä ”muistojen laatikko” sitten seurasi mukani ensinnä avioliiton myötä ensimmäiseen kotiimme ja sitten aina muuttojen mukana uuteen asuntoon. Niissä yhteyksissä tuli aina joskus silmäiltyä ”muistojen laatikon” sisältöä ja selailtua kavereiden nimiä muistivihkosta. Palautui mieleen armeija-ajat, joista minulla ainakin oli yleisesti ottaen mukavat muistot. Ja erityisesti aina muistuu mieleen, että meidän ryhmyriporukkamme oli tosi mukava, rehti porukka ja meillä oli hyvä yhteishenki. Sillä porukalla olisi voinut lähteä isompiinkin rähinöihin kuin Raasin sotaharjoitukseen - mutta onneksi ei tarvinnut!

Koska olin käynyt armeijani Turussa, en Hesassa törmännyt muihin inttikavereihin kuin Anttalaisen Kariin, joka olikin armeija-aikana parhaimpia kavereitani. Hän oli tullut myöhemmin Hesaan moottoripyöräpoliisiksi ja niinpä häntä silloin tällöin näin, sillä itse ajelin Hesassa taksia opiskeluaikoina. Ja kerran alkuaikana kävimme oman alokasaikamme ryhmyrin Risto Mäenpään kanssa kaljallakin kolmistaan.

Jäätyäni eläkkeelle v 2004 järjestelin joitakin kaappejani ja taas tuli ”muistojen laatikko” ja muistilehtiö esiin. Siinä sitten syntyi ajatus, että olisipa mukavaa kerätä vanha ryhmyriporukka taas yhteen ja muistella armeija-aikoja. Siihen olisi hyvä syykin, sillä keväällä 2006 tuli kuluneeksi 40 vuotta siviiliin pääsystä.

Niinpä päätin testata ideaani Kari Anttalaisella, joka oli seinänaapurini kanssa samassa firmassa töissä – ei enää poliisina – ja niin tiesin firman puhelinnumeron ja olimme lähetelleet toisillemme silloin tällöin terveisiä naapurini kautta.

Kari piti ajatusta hyvänä ja innostui heti asiasta. Niinpä päätimme ryhtyä tuumasta toimeen, mutta kui-

tenkin vielä tiedustellen parin muunkin ryhmyrin mielipidettä. Kun kaikki jututetut pitivät ajatusta hyvänä, niin ryhdyimme Anttalaisen kanssa päivittämään yhteystietoja, joka oli sinänsä mielenkiintoinen salapoliisitehtävä osoitteet ja puhelinnumerohan olivat 40 vuodessa täysin muuttuneet.

Keväällä 2006 keräännymme sitten 11 Ryhmyriä ja kouluttajamme Veijo ”Syöksy” Koskinen sekä Porilainen lehden toimittaja Kari Nummila entisen kasarmimme, nykyisen Turun Yliopiston kasvatustieteiden laitoksen alueelle, Porilaispatsaalle. Kukanlaskun jälkeen siirryimme entiseen sotilaskotiimme, tilausravintola Turun Kasarmiin viettämään yhteistä muistelustapahtumaa saunomisineen ja ruokailuineen. Ja mukavaa oli!

Yhteisellä päätöksellä päätimme jatkaa kokoontumisia kerran vuodessa Porin Prikaatin Killan vuosikokouksen ja siihen liittyvän Prikaatin vuosijuhlan yhteydessä omalla ohjelmallamme. Välillä on käyty ampu-massa ja saunomassa Raasissa Prikaatin harjoitusalueella, välillä ammuttu Porsaanharjulla rynnärillä ja useamman kerran tutustuttu Säkylän varuskunnan

alueella nykyisiin panssarintorjuntamenetelmiin. Usein ohjelmaan on liittynyt yöpyminen Säkylän lomakylässä ja kerran varuskunnan vierashuoneistoissa. Tämä kaikki on ollut mahdollista, sillä toisesta tapaamiskerrasta lähtien on ollut mukana myös inttikaverimme Arto Arvonen, vaikka hän ei RUK:n käyneenä kuulukaan varsinaisesti Ryhmyreihin, mutta on suostumuksensa mukaisesti nimetty ”yhteysupseeriksi”. Killan hallituksen jäsenenä ja valtuuskunnan puheenjohtajan ominaisuudessa hän on nähnyt tämän tapaisen toiminnan mahdollisuudet maanpuolustushenkeä lujittavana.

Armeija-aikaiset tapahtumat ovat palautuneet näissä tapaamisissamme jälleen mieleeni ja aktivoineet niiden aikojen muistia. Ja nyt kun olemme Ryhmyrien itse itsemme valitseman ”esikunnan”(Kari Suvanto, Tapsa Tuominen, Heikki Vihersalo ja allekirjoittanut) toimesta käynnistäneet armeijan palvelukseen astumisemme 50v-juhlien valmistelut, on mieleeni tullut ajatus kirjata joitakin henkilökohtaisia armeijamuistoja paperille. Kyse on siis nimenomaan OMISTA HENKILÖKOHTAISISTA ARMEIJAMUISTOISTA, ei kaveripo-

rukan yhdessä keräämistä muistoista puhumattakaan virallisesta historiankirjoituksesta.

Kun näitä muistoja tuntui tulevan runsaastikin, niin päätin toteuttaa niiden keräämisen omakustannekirjan muotoon, josta olin saanut kokemuksia puoli vuotta aikaisemmin omakustanne kirjalla ”TANSSIN KUTSU, Nuoruuteni tanssimuistoja 1950-60 luvuilta Koskelta TL, Hesasta ja armeija-ajalta”.

”Esikunnan” jäsenet sekä ryhmyri Raikko Rostedt ja kouluttajamme Veijo”Syöksy”Koskinen, Kalevi Roope Tuominen ja Seppo Kompuinen ovat loppuvaiheessa kommentoineet osaa tämän kirjan kirjoituksista ja tarkentaneet joitakin faktoja. Myös kummisoturimme Yrjö Lähdesmäki on osallistunut materiaalin keräämiseen. Veljeni Ripa valokuvien käsittelyn osajana on tehnyt parhaansa, jotta meikäläisen huonotasoiset harrastelijavalokuvat on saatu kohtuullisen tasoisiksi ja kokoisiksi. Tästä Ripalle kiitokset. Vanhin poikansa Tuomas puolestaan on auttanut tietotekniikassa, joka säästänyt hermojani suuresti, mistä hänelle kiitos. Valitettavaa kuitenkin on, että tähän kirjakokoon valokuvien asettelu teksteineen on ylittänyt minun tek-

nisen osaamiseni ja lopputulos on joiltakin osin vaatimattomampi kuin alun perin kuvittelin. Mutta nyt oli valittava: joko tällaisena tai pöytälaatikkoon!

Vaimoni Eija ansaitsee kiitokset monista kommentistaan, jotta edes pahimmat kiemurat ja virheet olen saanut oikaistua. Ja muutoinkin pitkämielisestä suhtautumisesta kirjoittajan poissaoloon yhteisestä olohuoneesta. Makuuhuoneessa toki on oltu yhtä aikaa! Saamastani avusta huolimatta itse kuitenkin vastaan kaikin puolin kirjan puutteista ja tekstistä virheineen päivineen.

Muistikuvat samoista asioista voivat suurestikin vaihdella. Ja kaikkien muistikuvat ovat varmasti oikeita asianomaisen itsensä kannalta. Toivottavasti omat muistoni kuitenkin puutteineen ja virheineenkin kirjoittavat Ryhmyrikavereille, kouluttajille ja muille lukijoille monia omia muistikuvia armeija-ajalta. Armeijassahan luonteensa mukaisesti toistuvat samantyyppiset asiat koulutuspaikoista riippumatta. Lähteitä en juuri myöskään ole käyttänyt, lähinnä sotilaspassia, kantakorttini kopiota liitetietoineen, v1966 kalenterin aukeamasivua armeija-aikaisin merkinnöin ja satun-

naisia lähteitä, jotka sitten olen maininnut. Virheitä faktoihin varmasti jää runsaastikin, vaikka myös netillä olen tietoja pyrkinyt tarkistamaan.

Mutta vanha totuushan on, että täydellisyys on hyvän vihollinen ja sen vuoksi on moni mielenkiintoinen juttu jäänyt julkistamatta. Tähän en siis aio syllistyä, moneen muuhun virheeseen ja epätäydellisyyteen varmaankin. Eli tietäen, että virheitä ja puutteita varmasti jää, pistän tämän tekstin kuitenkin painoon.

Tekstin kieliasun jätän myös vähemmälle huomiolle, sillä näitä kysymyksiä vartenhan on yliopistoissa oikein oma tiedekuntansa, kuten valtio-opin professorini sanoi ohjeeksi seminaarilaisille. Lisäksi olen perustellut tätä suhtautumistani oikeinkirjoituskysymyksiin myös sillä, että olen ylioppilaskirjoituksissa saanut laudaturin – elämäni ainoan - mutta ajoitushan ratkaisee – ja sen olen sitten katsonut riittäväksi näytteeksi näistä oikeinkirjoitushommista. Varoitan samalla äidinkielenopettajani Anita Havukkalan toteamuksesta aineitani palauttaessaan :”Tuo Timo kirjoittaa niin monimutkaisia lauseita, että siitä varmaan

Kirjassa kuvataan pilke silmäkulmassa nuoren miehen armeijakokemuksia Porin Prikaatin Panssarin-torjuntakomppaniassa Turussa ja Säkylässä vv. 1965-1966

Kirjassa käsitellään omine lukuineen aikaa Turun kasarmilla, aliupseerikoulua Säkylässä ja taas ryhmänjohtaja-aikaa Turun kasarmilla.

Kirjassa kuvataan jokapäiväisiä palvelusrutiineja samoin kuin sotaharjoituksia ja muita erityistilanteita kuten Joulua kasarmilla.

Myös kouluttajia ja heidän koulutusotteitaan kirjassa kuvataan samoin kuin ryhmänjohtajakavereita.

Myös lomatapahtumia samoin kuin vapaa-ajan viettoja kasarmeilla kuvataan.

Kirja sisältää 28 valokuvaa sekä pari sivua kopioita armeija-aikana ylös kirjatusta armeijavivasta.

Lopussa käydään läpi v 2006 ryhmänjohtajakavereiden kanssa aloitetut vuosittaiset tapaamiset 40 vuotta armeijan jälkeen. Samoin kuvataan armeijaan menon 50v tapaaminen v 2015 ja suunnitelma siviiliinpääsyn 50v tapaamisesta v 2016.

Kirjoittaja on kaupunkineuvos ja Helsingin eläkeellä oleva apulaiskaupunginjohtaja, reservin vääpeli.

